

accace

News Flash

19. května 2021

Nová úprava evidence skutečných majitelů

Nová úprava evidence skutečných majitelů

Nový zákon o evidenci skutečných majitelů nabude účinnosti **1. června 2021** a zcela nahrazuje stávající pojetí institutu skutečného majitele podle zákona o veřejných rejstřících. Nová úprava přináší **četné změny**, a především zavádí citelné **sankce za nesplnění povinnosti** registrovat skutečného majitele.

1. Co se s novou právní úpravou mění

Širší definice skutečného majitele

Dosud byl skutečný majitel definován jako osoba, která má možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě. Nebylo přitom podstatné, na základě jakého právního titulu skutečný majitel svůj rozhodující vliv vykonával, a bylo postačující, když měl faktickou možnost tento vliv vykonávat.

Byť je pojem skutečného majitele i nadále vázán na faktický stav, nová definice skutečného majitele rozeznává kromě osoby **s koncovým rozhodujícím vlivem** i osobu, která je **koncovým příjemcem** (majetkového prospěchu).

V definici se zdůrazňuje, že skutečným majitelem je každá fyzická osoba, která naplňuje uvedená kritéria. Skutečných majitelů tak nově může být ve vztahu k jedné právnické osobě více.

Osoba s koncovým vlivem

Osobou s koncovým vlivem je osoba, která může bez pokynů jiného přímo nebo nepřímo uplatňovat rozhodující vliv v právnické osobě.

Koncový příjemce

Koncovým příjemcem je osoba, která může mít přímo (nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby) podstatnou část z celkového majetkového prospěchu tvořeného při činnosti nebo likvidaci právnické osoby nebo tvořeného při správě či zániku právního uspořádání (dále jen „prospěch“), a tento prospěch dále nepředává.

Co dělat, když skutečného majitele nelze určit?

V případě, že nelze určit skutečného majitele, je jím každá **osoba ve vrcholném vedení entity stojící na vrcholu řetězce společností**. Při zápisu osoby ve vrcholném postavení jako skutečného majitele je však nutné zaznamenat všechny kroky učiněné při zjišťování skutečného majitele. Do nynějšíka se v obdobných případech zapisovali jako skuteční vlastníci členové statutárního orgánu české entity.

Co se zapisuje?

V evidenci skutečných majitelů budou o skutečném majiteli (který je vždy fyzickou osobou) vedeny zejména následující údaje:

- identifikace skutečného majitele (jméno, příjmení, adresa místa pobytu, datum narození, rodné číslo, státní občanství);
- údaj o skutečnosti zakládající postavení skutečného majitele;
- popis struktury vztahů;
- den, kdy se fyzická osoba stala skutečným majitelem;
- poznámka o nesrovnalosti (nesoulad zapsaných údajů se skutečným stavem, nebo částečná či úplná absence zápisu).

Kdo bude mít k zapsaným údajům přístup?

Část údajů o skutečných majitelích bude nově zpřístupněna veřejnosti. Ministerstvo spravedlnosti na svých webových stránkách umožní zájemci získat z evidence skutečných majitelů částečný výpis platných údajů.

Jaké hrozí sankce?

Pokud evidující osoba (česká společnost) nezajistí zápis údajů do evidence skutečných majitelů nebo zapíše údaje, které neodpovídají skutečnému stavu, hrozí jí následující sankce:

- nevykonalnost práv a povinností z právního jednání zastírajícího osobu skutečného majitele;
- zamezení výplaty podílu na prospěchu (např. nemožnost výplaty zisku), pokud by statutární orgány i přesto s výplatou zisku souhlasily, založilo by takové jednání vyvratitelnou domněnku jednání v rozporu s péčí řádného hospodáře;
- pozastavení výkonu hlasovacích práv skutečného majitele nezapsaného v evidenci skutečných majitelů;
- relativní neplatnost rozhodnutí jediného společníka, který je v postavení skutečného majitele (pro prohlášení neplatnosti je nutné napadnout takové rozhodnutí u soudu);
- uložení pokuty až do výše 500 000 Kč evidující osobě za nezajištění zápisu o skutečném majiteli do evidence a skutečnému majiteli za neposkytnutí součinnosti.

Při zjištění nesrovnalosti povinná osoba ve smyslu zákona AML (např. notář, banka, advokát) vyzve evidující osobu k vysvětlení, případně k odstranění nesrovnalostí. Pokud evidující osoba nesrovnalost nevysvětlí nebo neodstraní, nesmí povinná osoba uskutečnit předmětný obchod a musí oznámit nesrovnalost příslušnému soudu.

V praxi se pak nesoulad či absence zápisu v evidenci skutečných majitelů může projevovat následujícím způsobem:

- banka odmítne právnické osobě zřídit účet nebo poskytnout financování, neboť zjistí nesrovnalosti v evidenci skutečných majitelů;
- evidující osobě nebude umožněno využít advokátní, notářské nebo bankovní úschovy;

- banka nebo jiná povinná osoba odmítne provést transakci.

2. Lhůty pro zápis

Nová právní úprava vstupuje v účinnost 1. června 2021:

- Obchodní korporace, které provedly zápis skutečného majitele v dosavadní evidenci řádně a včas dle předchozí úpravy, musí zkontrolovat a upravit zapsané údaje v „ochranné“ lhůtě 6 měsíců.
- Obchodní korporace, které zápis skutečného majitele v dosavadní evidenci dosud neprovedly, musí provést zápis **bez zbytečného odkladu** po 1. červnu 2021.

3. Naše doporučení

- ✓ Pokud jste povinnost zapsat skutečného majitele již splnili a jako skutečného majitele označili:
 - **osobu s koncovým vlivem** → doporučujeme posoudit, jestli za skutečného majitele nelze považovat i jinou osobu, která by splňovala novou definici skutečného majitele;
 - **členy statutárního orgánu právnické osoby** → doporučujeme zápis skutečného majitele v evidenci aktualizovat, jelikož tato právní fikce se již neuplatní.
- ✓ I v případě, že vám nevzniká povinnost zapisovat dalšího skutečného majitele, doporučujeme doplnit údaje o již zapsaném skutečném majiteli v rozsahu s novou právní úpravou (např. den, kdy se fyzická osoba stala skutečným majitelem, popis struktury vztahů).
- ✓ Pokud jste zápis skutečného majitele v dosavadní evidenci dosud neprovedli, může být skutečný majitel za splnění určitých podmínek do evidence zapsán

v režimu tzv. automatického průpisu. Automatický průpis však nezavazuje právnickou osobu povinnosti aktualizovat zápis všech skutečných majitelů, neodpovídají-li automaticky propisované

údaje údajům o skutečném majiteli, nebo odpovídají-li jen částečně.

Rádi pro vás registraci skutečného majitele v evidenci zajistíme, proto se na nás neváhejte obrátit.

Upozornění

Vezměte prosím na vědomí, že současné vydání newsletteru bylo připraveno pro obecnou orientaci v dané problematice a nenahrazuje vlastní odborné poradenství poskytnuté ve vztahu ke konkrétní situaci. Z důvodu průběžných změn v legislativní oblasti mohou být některé informace po zveřejnění v newsletteru předmětem dalšího vývoje a změn. Za tyto změny nenese společnost Accace odpovědnost a nezodpovídá tedy ani za možné vzniklé škody a možná rizika vyvolaná změnou stávající legislativy.

Chcete dostávat náš newsletter pravidelně?

**Přihlaste se
k odběru novinek!**

Kontakt

Lenka Brummerová

Corporate Services Manager

Email: Lenka.Brummerova@accace.com

Tel: +420 222 753 480

Karel Ryšavý

Legal Partner

Email: Karel.Rysavy@accace.com

Tel: +420 222 753 480

O Accace

Společnost Accace byla založena v roce 2006 v regionu střední a východní Evropy a brzy se etablovala mezi přední lokální poradenské a outsourcingové společnosti. Máme bohaté zkušenosti s řešeními pro firmy různých velikostí, od malých podniků až po velké korporace. Zaštiťujeme outsourcingové projekty napříč několika státy a komplexní služby poskytujeme více než 2 000 zákazníkům.

Celosvětově působí Accace pod značkou Accace Circle, což je obchodní uskupení poboček Accace a našich spolehlivých partnerů. Nabízíme stejně kvalitní služby a efektivní procesy pod jednotným řízením a prostřednictvím sdílené online platformy.

Pro více informací prosím navštivte www.accace.cz.

